

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 30S/54/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5017200244
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Martinčeková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5017200244.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako správny súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Martinčekovej a členov senátu JUDr. Zuzany Jančárovej a JUDr. Jany Vargovej, v právnej veci žalobcu: V. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. č. XX, E., proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Žilina, so sídlom Národná č. 34, Žilina, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp. zn.: 1177/2016-KaZA, R. z.: 42261/2017 zo dňa 01. júna 2017, takto

rozhodol:

Krajský súd v Žiline žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovi a žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozhodnutím sp. zn.: 1177/2016-KaZA, R. z.: 42261/2017 zo dňa 01. júna 2017 žalovaný žalobcovi podľa § 14 ods. 1 písm. e) zákona č. 327/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o poskytovaní právnej pomoci) odňal žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci. V odôvodnení uviedol, že rozhodnutím centra č. k. 1177/2016 zo dňa 03.03.2016 bol žiadateľovi - V. N. priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci a určená advokátka JUDr. Mária Badová na zastupovanie v konaní pred súdom v konaní o sťažnosti proti porušovaniu práva žiadateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov na OS Žilina pod sp. zn. 6C/8/2005 pred Ústavným súdom SR. V zmysle § 13 ods. 3 citovaného zákona centrum vyzvalo žiadateľa, aby v lehote 20 dní od doručenia výzvy predložil centru doklady preukazujúce jeho finančnú situáciu, medzi inými i kópiu daňového priznania za rok 2016. Zároveň bol poučený, že ak centru v stanovenej lehote požadované doklady nepredloží, centrum podľa § 14 ods. 1 písm. e) citovaného zákona rozhodne o odňatí poskytnutia právnej pomoci. Táto výzva bola účastníkovi doručená do vlastných rúk dňa 03.04.2017. Lehota na doplnenie dokladov uplynula 23.04.2017. Dňa 12.04.2017 sa do centra dostavil oprávnený a doložil formulár prehodnotenia jeho príjmovej a majetkovej situácie a oznámenie o výkone zrážok z dôvodu vyhlásenia konkurzu, pričom bol upozornený, aby doložil daňové priznanie za rok 2016. Oprávnený centru požadovaný doklad doposiaľ nepredložil, preto centrum rozhodlo o odňatí nároku na poskytnutie právnej pomoci.

2. Proti tomuto rozhodnutiu v zákonnej lehote podal správnu žalobu žalobca. Ako jediný žalobný bod uviedol, že daňové priznanie nemohol predložiť, lebo je v konkurze, preto má za to, že mu nezanikli podmienky pre nárok na poskytnutie právnej pomoci, ktorý mu bol priznaný 03.03.2016. Žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 24.08.2017. Uviedol, že dôvodom odňatia nároku na poskytnutie právnej pomoci bolo nesplnenie povinnosti preukázať trvanie nároku na poskytnutie právnej pomoci v uvedenej veci. Žalobca, ako oprávnená osoba, bol v zmysle zákona po 12 mesiacoch od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní nároku vyzvaný, aby preukázal, že naďalej spĺňa podmienky

nároku na poskytnutie právnej pomoci. Žalobca výzve centra nevyhovel, nepredložil daňové priznanie za rok 2016, a teda nijakým spôsobom nepreukázal príjem zo svojej samostatnej zárobkovej činnosti. Bol aj riadne poučený, že v prípade nevyhovenia výzve centrum rozhodne o odňatí nároku. Navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

4. Žalobca k vyjadreniu žalovaného nepodal repliku.

5. Krajský súd v Žiline prejednal vec bez nariadenia pojednávania za splnenia procesných podmienok uvedených v § 107 ods. 1 písm. a) a contrario zákona č. 162/2015 Z.z. (Správny súdny poriadok, SSP) a § 137 ods. 4 SSP. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 06.03.2018 a o jeho vyhlásení bola spísaná zápisnica.

6. Krajský súd v Žiline preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného podľa § 177 a nasl. SSP v rozsahu žalobných bodov (§ 134 ods. 1 SSP, § 183 SSP), pričom zistil, že napadnuté rozhodnutie je zákonné, a preto žalobu podľa § 190 SSP zamietol z nasledovných dôvodov:

7. Zo správneho spisu mal správny súd zistené, že žalovaný žalobcovi doručil výzvu na doplnenie údajov za účelom prehodnotenia príjmovej a majetkovej situácie účastníka zo dňa 27.03.2017 v zmysle § 7 ods. 4 zákona č. 327/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov. V lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy mal účastník predložiť dôkazy svedčiace o jeho finančnej situácii, ktorá sa prehodnocuje každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa prizná nárok na poskytnutie právnej pomoci. Nárok na poskytnutie právnej pomoci sa v danom prípade žalobcovi priznal rozhodnutím č. 1177/2016 zo dňa 03.03.2016 na zastupovanie v konaní pred súdom vo veci vedenej pred Ústavným súdom SR o sťažnosti proti porušovaniu práva žiadateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní OS Žilina pod sp. zn. 6C/8/2005. Túto výzvu žalobca prevzal 03.04.2017. V stanovenej lehote dňa 12.04.2017 sa osobne dostavil na pracovisko žalovaného, doložil formulár prehodnotenia jeho príjmovej a majetkovej situácie a oznámenie o výkone zrážok z dôvodu vyhlásenia konkurzu zo dňa 18.01.2017, avšak nepredložil daňové priznanie za rok 2016. Oprávnený centru požadovaný doklad do vydania napadnutého rozhodnutia nepredložil.

8. Podľa § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

Podľa § 177 ods. 1 SSP správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 327/2005 Z.z. (ďalej aj zákon o poskytovaní právnej pomoci) v znení účinnom ku dňu právoplatnosti napadnutého rozhodnutia (09.06.2017) príjem na účely tohto zákona sa zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, pritom sa prihliada na príjem za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti, a prehodnocuje sa každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

Podľa § 13 ods. 3 citovaného zákona oprávnená osoba je povinná na výzvu centra preukázať skutočnosť preukazujúce trvanie nároku na poskytovanie právnej pomoci do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak centrum neurčilo dlhšiu lehotu. Vo výzve musí byť upozornená na následky podľa § 14 a 14a v prípade nepreukázania skutočností na trvanie nároku.

Podľa § 14 ods. 1 písm. e) citovaného zákona centrum rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci, ak oprávnená osoba nevyhovie výzve podľa § 13 ods. 3.

9. Predmetom preskúmania v danom prípade bola procesná situácia, kde žalobca v stanovenej lehote zo strany žalovaného neposkytol žalovanému údaje preukazujúce trvanie nároku na poskytovanie právnej pomoci v zmysle § 13 ods. 3 zákona o právnej pomoci. Pred správnym orgánom neuviedol žiaden dôvod, pre ktorý nie je možné z jeho strany daňové priznanie za rok 2016 predložiť. Túto skutočnosť prvýkrát uviedol až v podanej žalobe.

10. Správny súd mal nepochybne preukázané, že v lehote, ktorú mu správny orgán poskytol a ani do vydania napadnutého rozhodnutia (dňa 01.06.2017) žalobca na výzvu žalovaného nepredložil požadovaný doklad preukazujúci jeho finančnú situáciu, a to daňové priznanie za rok 2016. V tomto

ohľade je teda nepochybné, že nevyhovel výzve žalovaného podľa § 13 ods. 3 zákona o právnej pomoci v stanovenej lehote, a preto bolo na mieste aplikovať § 14 ods. 1 písm. e) citovaného zákona a rozhodnúť o odňatí poskytovania právnej pomoci.

11. Správny súd sa ďalej zameril na žalobnú námietku (jedinú v správnej žalobe), a to že daňové priznanie nemohol žalobca predložiť z dôvodu, že je v konkurze. Je potrebné konštatovať, že túto námietku v správnom konaní správneho orgánu žalobca neuviedol (hoci túto skutočnosť mohol žalobca žalovanému uviesť na osobnom jednaní dňa 12.04.2017) a aj z tohto dôvodu nie je možné od žalovaného požadovať, aby komunikoval so správcom konkurznej podstaty žalobcu a žiadať od neho daňové priznanie, ktoré podal za žalobcu.

12. Správny súd však zdôrazňuje, že pokiaľ by aj túto námietku žalobca v správnom konaní uviedol, nebolo povinnosťou žalovaného vyžiadať si daňové priznanie od správcu konkurznej podstaty.

13. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. 16)
16) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Podľa § 14 ods. 1 Správneho poriadku účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

Podľa § 159 Daňového poriadku v čase od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu pri správe daní za daňový subjekt koná správca v konkurznom konaní. V čase od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu sa na správcu v konkurznom konaní vzťahujú ustanovenia tohto zákona a osobitných predpisov 1), ktoré upravujú práva a povinnosti daňového subjektu. Daňové priznania, daňové doklady a iné písomnosti, ktoré majú význam pre určenie práv a povinností daňového subjektu alebo iných osôb podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov, 1) vyhotovené správcom v konkurznom konaní namiesto daňového subjektu sa považujú za doklady vyhotovené daňovým subjektom.

1) Zákon č. 373/2012 Z.z. o núdzových zásobách ropy a ropných výrobkov a o riešení stavu ropnej núdze a o doplnení zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 106/2004 Z.z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 609/2007 Z.z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 530/2011 Z.z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 361/2014 Z.z. o dani z motorových vozidiel a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 253/2015 Z.z.
Zákon č. 447/2015 Z.z. o miestnom poplatku za rozvoj a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

14. Správny súd konštatuje, že čo sa týka daňového priznania, skutočne od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu za daňový subjekt len pri správe daní koná správca dane v konkurznom konaní. Preto je správca oprávnený vyhotoviť namiesto daňového subjektu daňové priznanie a takéto daňové priznanie sa považuje za doklad vyhotovený daňovým subjektom. Je však na mieste skonštatovať, že povinnosti daňového subjektu prechádzajú na správcu len pri správe daní, a to povinnosti podľa Daňového poriadku a zákonov uvedených v poznámke č. 1) k § 159 Daňového poriadku. Na správcu neprechádzajú žiadne povinnosti účastníka v zmysle zákona o poskytovaní právnej pomoci, teda ani povinnosť preukázať skutočnosť preukazujúce trvanie nároku na poskytovanie právnej pomoci na výzvu

centra (§ 13 ods. 3 citovaného zákona). Táto povinnosť sa viaže výslovne na oprávnenú osobu, ktorá je účastníkom tohto konania v zmysle § 14 ods. 1 Správneho poriadku, ktorý je potrebné aj na toto konanie subsidiárne aplikovať. Preto správne žalovaný výzvu v zmysle tohto ustanovenia adresoval priamo oprávnenej osobe, t.j. žalobcovi a nie správcovi konkurznej podstaty. Správca konkurznej podstaty v konaní o poskytnutí, resp. odňatí nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je účastníkom konania, pretože sa v tomto konaní nerozhoduje o jeho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach, ani nie sú jeho práva či povinnosti týmto rozhodnutím priamo dotknuté. Zároveň správca konkurznej podstaty automaticky nevstupuje do povinností oprávnenej osoby vyplývajúcich jej zo správneho konania o odňatí nároku na poskytnutie právnej pomoci. Ak teda oprávnená osoba v konaní o odňatí nároku na poskytnutie právnej pomoci má určitú povinnosť podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci, ako v danom prípade podľa § 13 ods. 3 citovaného zákona, táto povinnosť zaťažuje vyslovene ju ako účastníka tohto správneho konania. Pokiaľ takáto oprávnená osoba chce vyhovieť výzve správneho orgánu, je povinná v súčinnosti so správcom konkurznej podstaty, ktorý za ňu podáva daňové priznanie, vyžiadať si od správcu konkurznej podstaty ním podané daňové priznanie, a toto predložiť správne mu orgánu. Touto povinnosťou oprávnenej osoby nie je nijakým spôsobom dotknutá povinnosť správcu konkurznej podstaty podať daňové priznanie za oprávnenú osobu podľa § 159 Daňového poriadku.

15. Uvedený právny názor podporuje aj dikcia § 159 Daňového poriadku, podľa ktorého daňové priznanie vyhotovené správcom v konkurznom konaní namiesto daňového subjektu sa považuje za doklad vyhotovený daňovým subjektom. Pokiaľ teda bolo takéto daňové priznanie vyhotovené správcom konkurznej podstaty, považuje sa za doklad vyhotovený daňovým subjektom a nič nebráni takémuto daňovému subjektu - oprávnenej osobe podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci tento doklad poskytnúť na základe výzvy podľa § 13 ods. 3 cit. zákona.

16. Inak povedané, správca konkurznej podstaty za daňový subjekt, ktorý je v konkurze, podá daňové priznanie, pričom toto daňové priznanie sa považuje za doklad vyhotovený samotným daňovým subjektom. Ak takýto daňový subjekt je oprávnenou osobou podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci a je správnym orgánom v konaní podľa tohto zákona vyzvaný na predloženie takéhoto daňového priznania, nič mu nebráni daňové priznanie správne mu orgánu predložiť, pretože aj keď bolo vyhotovené správcom konkurznej podstaty, má sa za to, že je to doklad vyhotovený samotným daňovým subjektom - oprávnenou osobou podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci. Je teda nedôvodná žalobná námietka žalobcu, že on nemal povinnosť poskytnúť daňové priznanie žalovanému, pretože podávať daňové priznanie za úpadcu prechádza na správcu. Toto konštatovanie je pravdivé potiaľ, pokiaľ žalobca uvádza, že podávať daňové priznanie za úpadcu odo dňa vyhlásenia konkurzu prechádza na správcu. Uvedené vyplýva priamo z dikcie § 159 Daňového poriadku. Avšak ďalšia časť tejto žalobnej námietky je už nedôvodná, pretože pokiaľ bolo takto daňové priznanie správcom konkurznej podstaty podané (čím si správca splnil povinnosť pri správe daní), má sa za to, že bolo vyhotovené samotným daňovým subjektom čiže oprávneným na poskytnutie právnej pomoci, ktorého zas zaťažujú povinnosti podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci. Teda nič mu nebráni takto vyhotovené daňové priznanie správne mu orgánu v konaní o odňatí právnej pomoci predložiť. Správny orgán nemá povinnosť na predloženie daňového priznania vyzývať správcu konkurznej podstaty, ale samotného účastníka - oprávnenú osobu. Povinnosť podávať daňové priznanie, ktorá podľa Daňového poriadku prechádza na správcu konkurznej podstaty, nie je totožná s povinnosťou oprávnenej osoby preukazovať skutočnosti preukazujúce trvanie nároku podľa § 13 ods. 3 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. V Daňovom poriadku je správcovi konkurznej podstaty uložená povinnosť podať daňové priznanie a v zákone o poskytovaní právnej pomoci je zakotvená povinnosť samotnej oprávnenej osoby preukázať konkrétne skutočnosti, a to aj predložením daňového priznania.

17. Keďže správny súd žalobnú námietku žalobcu vyhodnotil ako v plnom rozsahu nedôvodnú, žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

18. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario. Žalobcovi súd náhradu trov konania nepriznal, pretože v konaní nebol úspešný. Rovnako súd nepriznal náhradu trov ani žalovanému (§ 168 SSP a contrario), pretože neboli splnené procesné podmienky na jeho aplikáciu - výnimočnosť situácie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ak to zákon pripúšťa (§ 439, § 440 SSP) v lehote 1 mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu, ktorá sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.